

Asbest

BRENG ASBEST VOORTAAN VERPAKT NAAR HET RECYCLAGEPARK

Handleiding
voor het zelf verwijderen
van asbest en het gebruik
van een asbestzak.

IVBO
Integraal afvalbeheer

WAAROM MOET ASBEST WEG?

De schadelijke stof asbest zit in meer dan 3.500 bouwmaterialen verwerkt. De stof is niet met het blote oog zichtbaar, daardoor weten we vaak niet dat asbest ook in onze eigen woning verborgen zit.

Door veroudering en weersomstandigheden wordt het materiaal broos waardoor er asbestvezels kunnen vrijkomen. De aanwezigheid van asbest in en rond woningen houdt gezondheidsrisico's in.

Sinds 2001 mag asbest niet meer gebruikt worden. Maar in onze regio zijn er nog veel gebouwen waarvan daken en gevels bestaan uit asbest-golfplaten of -leien. Hoe ouder het asbest, hoe sneller de vezels vrijkomen.

Kijk op www.ivbo.be/sorteerhulp/asbest voor meer informatie.

MAG JE ASBEST ZELF VERWIJDEREN?

SOORT	HECHTGEbondEN ASBEST	NIET-HECHTGEbondEN ASBEST
Wat?	Vezels zitten vast in het draagmateriaal bv.: golfplaten, dakleien	Vezels zitten los in het materiaal bv.: plaasterisolatie, afdichtingskoord
Zelf verwijderen?	✓ Ja, indien het materiaal in goede staat is en mits de nodige beschermingsmaatregelen. ✗ Indien in slechte staat, laten verwijderen door een aannemer met opleidingsattest.	✗ Neen, enkel door een erkend aannemer. www.ovam.be/asbest-laten-verwijderen
Op recyclagepark	✓ Ja, verplicht in een dichtgekleefde transparante asbestzak.	✗ Neen

VEILIG VERWIJDEREN, AANGEPASTE MAATREGELEN NOODZAKELIJK

Verwijder je zelf asbest, neem dan de gepaste maatregelen bij het ontmantelen van (verweerde) asbestdaken, asbestgevels, zolderruimtes of andere gebouwzones. Dit is ook van belang voor de bewoners en de omgeving.

Ben je niet helemaal zeker? Contacteer dan een aannemer of erkend asbestverwijderaar.

VOORBEREIDING ONTMANTELING

- Baken de zone af met opvallend lint. Zet materiaal klaar zoals een tuinslang (verneveling), handschoenen en eventueel fixeer-middel.
- Doe de noodzakelijke persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) aan: een wegwerp-overall mét kap, een FFP-3 mondkap, afspoelbare handschoenen, rubberlaarzen en een veiligheidsbril.
- Voorzie een geschikte plaats voor de asbestzak en houd al stevige tape klaar om de zak volledig dicht te kleven.

Tip: Houd het asbest tijdens de werken vochtig, zodat er geen stof vrijkomt.

ASBEST OOK IN JOUW HUIS?

Schakel bij twijfel een erkend asbestlabo in.

DAKLEIEN
Vlakke kunstleien in asbestcement. Grijs materiaal, maar aan de buitenkant vaak zwart of rood gekleurd.

SCHOUWPIJP
Ronde of vierkante buizen in grijs asbestcement. Vaak toegepast als rookafvoer of voor ventilatiekanalen en afvalkokers.

ONDERDAKPLAAT
Dunne roze, lichtgrijze of gele plaat in asbestcement met cellulosevezels.

AFVOERBUIZEN EN GOTEN
Ronde, meestal grijze buizen en goten in asbestcement.

VENSTERDORPEL
Massieve stukken asbestcement. Soms grijs, maar meestal zwart gekleurd.

BLOEMBAK
Vrij dunne bakken in asbestcement in diverse vormen. Grijs, maar vaak ook wit gekleurd.

GOLFPLAAT
Golfplaat in asbestcement van ongeveer 5 mm dikte. Lichtgrijs of gekleurd (zwart of rood).

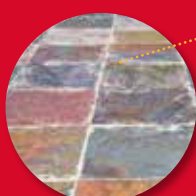

GEVELLEIEN
Vlakke kunstleien in asbestcement.

IMITATIEMARMER

Plaat in asbestcement, meestal zwart met witte stipjes. Soms ook lichtgrijs of wit.

VLOERTEGELS

Harde, dunne, meestal gevlamde tegels in asbesthoudend vinyl. Breken bij buiging. Vaak bevestigd met asbesthoudende lijm. Opgelet: soms is niet de tegel zelf asbesthoudend, maar bevat het onderliggende vilt of karton losgebonden asbest. *

GLASAL TOEPASSINGEN

Vlakke plaat in asbestcement met een gladde harde ovenlaag. Uitgevoerd in verschillende kleuren. Vaak in keuken- en badkamermeubelen.

AFDICHTINGSKOORD*

Wit tot grijs pluizig koord. Valt zeer gemakkelijk uiteen. Bij kachels en verwarmingsketels vaak als afdichting van schoorsteen, uitlaat, ruit of deurtje gebruikt.

PLAASTERISOLATIE*

Brokkelig plaaster rond verwarmingsleidingen met weinig tot zeer veel vezels. Meestal omwikkeld met witte juten doek.

*Dit is losgebonden asbest en wordt niet aanvaard op het recyclagepark.

HOE GEBRUIK JE JOUW PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN CORRECT?

- 1) Zet het mondmasker op.
Zorg dat het masker goed aansluit, ook aan je neus (brug).
- 2) Trek de wegwerpovertal aan.
- 3) Zorg dat de overall goed over je laarzen komt.
Gebruik desnoods stevige tape om alles vast te maken.
- 4) Trek de overall goed over je handschoenen.
Gebruik desnoods stevige tape om alles vast te maken.
- 5) Zet je veiligheidsbril op.
- 6) Trek de kap over je hoofd.

De instructievideo vind je op www.ivbo.be/Sorteerhulp/Asbest

HEEFT JE DAK GEEN ONDERDAK? NEEM JE VOORZORGEN

Als je asbestgolfplaten gaat verwijderen op een dak zonder binnenafwerking (onderdak, isolatie...), dan moet je besmetting door asbesthoudend afbraakafval voorkomen.

- Maak de zolderruimte of ondergrond leeg.
- Leg een plastic folie op de vloer en op eventueel achtergebleven materiaal.
- Span een plastic folie onder het dak indien ontruiming van de zolderruimte niet mogelijk is.

ER GROEIT KLIMOP OF MOS
OP MIJN GOLFPLATEN/LEIEN.
WAT NU?

Klimop snoei je best vooraf zoveel mogelijk weg zonder de wortels los te trekken. De klimopbladeren kunnen vervolgens als groenafval afgevoerd worden. Bij de plaatovergangen snijd je de wortels best door zodat de plaat met de klimopwortels als asbesthoudend afval kan afgevoerd worden. Mos hecht zich ook op golfplaten en leien. In dat geval kan je de platen en leien met het mos als asbesthoudend materiaal afvoeren.

TIJDENS DE ONTMANTELING

- Vermijd het betreden van het dakgootlib.
- Verwissel steeds je schoeisel bij het verlaten van de werkzone of spoel je laarzen steeds grondig af.
- Betreed in geen geval binnenruimtes, voertuigen en dergelijke met asbestbesmette (werk)kledij en schoenen.
- Voorzie een zone voor het omkleden en afspoelen van de handschoenen en laarzen.

Gebruik altijd een stofmasker

Gebruik wegwerp-handschoenen

Bevochtig het materiaal vooraf

Gebruik hoge- of lagedrukreiniger tegen mos verboden

Gebruik slijpschijf of boormachine verboden

Breek het materiaal niet

DEMONTEREN VAN ASBESTHOUDENDE DAK- OF GEVELBEKLEDING

Na het aantrekken van de beschermingsset, start u met het verwijderen van de golfplaten en/of leien. Om te voorkomen dat asbestvezels zich verspreiden, bevochtig je deze met water (tuinslang in vernevelstand) of gebruik een fixeermiddel (spuitlijm). Hou het fixeermiddel in de buurt voor het geval er per ongeluk toch een plaat zou breken, zo kan je de randen van de gebroken plaat makkelijk inspuiten.

- Demonteer de platen voorzichtig met de hand of verwijder de bouten met een traagdraaiende schroefmachine en haal ze van elkaar.
- Je kan de bouten vooraf bespuiten met een fixeermiddel.
- Vermijd om rechtstreeks op de asbestplaten te gaan staan en sta er zeker nooit op als er geen steunbalk onder staat.
- Breek het materiaal nooit!
- Maak het asbesthoudende materiaal niet proper met een borstel of een hogedrukreiniger. Hierdoor komen de asbestvezels vrij. Vermijd het over elkaar schuiven van de platen. Als een plaat toch breekt, bevochtig dan de randen of maak gebruik van fixeermiddel om de vezels aan de rand te fixeren. Merk je tijdens de werken dat de platen makkelijk breken, stop dan met de werken en contacteer een aannemer wiens werknemers het jaarlijkse opleidingsattest 'eenvoudige handelingen' op zak hebben. In dat geval is het materiaal immers te sterk verweerd om de verwijdering zelf te doen.

NA DE ONTMANTELING

Wanneer alle platen verwijderd zijn en in de daarvoor voorziene asbestzak geplaatst werden, is het tijd om te gaan reinigen met vochtige wegwerpdoeken.

- Reinig de balken waarop de platen bevestigd waren met een natte doek.
- Reinig ook al je werkmateriaal inclusief de ladder en zet het materiaal na reiniging buiten de afgespannen werkzone.
- Gebruik nooit je stofzuiger om de vezels op te zuigen. De vezels worden immers via de filter gewoon weer uitgeblazen en verder verspreid.
- Vouw de plastic die op de grond lag en/of ruimten afschermden samen en plak hem dicht.
- De gebruikte doeken doe je in een dubbele transparante plastic zak.
- Tot nu toe heb je nog steeds je persoonlijke beschermingsmiddelen aan. Trek ze nu uit en stop ze voorzichtig in een dubbele transparante plastic zak (twee zakken).
- Draai de plastic zakken dicht en vouw het opgedraaid stuk dubbel en plak dit goed dicht.

PERSOONLIJKE BESCHERMINGS- MIDDELEN UITTREKKEN

Het is van belang dat je jouw persoonlijke beschermingsmiddelen veilig uittrekt.

- 1 Spoel je handschoenen en laarzen af.
- 2 Rits de overall open.
- 3 Doe de handschoenen uit.
- 4 Doe de overall uit van binnen naar buiten.
- 5 Zet het mondmasker en de bril af.
- 6 Steek alles in een dubbele plastic zak (twee zakken). Draai de plastic zakken dicht en vouw het opgedraaid stuk dubbel en plak dit goed dicht.
- 7 Was je handen grondig.

De instructievideo vind je op www.ivbo.be/sorteerhulp/asbest

DEMONTEREN DOOR EEN AANNEMER

Je kan de afbraakwerken ook door een aannemer laten uitvoeren. Afhankelijk van het soort werk kan je in bepaalde gevallen terecht bij een **aannemer** of een zelfstandige die jou een **attest 'eenvoudige handelingen'** moet kunnen voorleggen.

Dit attest mag maximaal 1 jaar oud zijn en geeft aan dat de aannemer de verwijderingswerken conform de methode van 'eenvoudige handelingen' zal uitvoeren zoals beschreven in het KB van 16 maart (bijlage II).

De aannemer moet de werf vooraf aan de uitvoering van de werken **melden aan de ambtenaar van de FOD WASO**.

Vraag hiervan het bewijs op voor de werken starten.

In andere gevallen moet je een beroep doen op een **erkend asbestverwijderaar**. De kosten van de aannemer betaal je zelf.

Een lijst van erkende asbestverwijderaars kan je vinden op: www.ovam.be/asbest-laten-verwijderen

DE ASBESTZAK

WAT IS TOEGELATEN IN DE ASBESTZAK?

Enkel volgende materialen zijn toegelaten in de transparante asbestzak:

- hechtgebonden asbestplaten
- kleinere stukken hechtgebonden asbest zoals dakleien, bloembakken, ...
- gebruikte beschermingskleding (wegwerpovertal met kap, stofmasker FFP-3, afspoelbare handschoenen, veiligheidsbril...)

HOE GEBRUIK JE EEN ASBESTZAK

1. Leg de asbestzak op een gemakkelijk bereikbare locatie. Let daarbij op hindernissen, ook in de hoogte.
2. Leg alle asbest voorzichtig in de zak. Indien je enkel korte platen hebt, leg je deze best geschrinkt in de plaatzak.
3. Kleef de asbestzak goed dicht met stevige tape. Dan is hij klaar om naar het recyclagepark gebracht te worden.

Steek de gebruikte plastic folie,

de poetsdoeken en je persoonlijke beschermingsmiddelen eerst in twee plastic zakken, kleef dicht en steek ze vervolgens in de asbestzak.

1

2

3

De instructievideo vind je op www.ivbo.be/sorteerhulp/asbest

BRENG ASBEST VERPAKT NAAR HET RECYCLAGEPARK

Om de risico's voor bezoekers en personeel te beperken, moet je hechtgebonden asbest voortaan **verpakt in transparante zakken** naar het recyclagepark brengen.

De asbestzak en PBM-set kan je **vooraf aankopen op het recyclagepark** en andere verkooppunten. Informeer u bij uw gemeente voor informatie inzake prijzen en beschikbaarheid.

- ⊖ **Let op! Breng je het asbest onverpakt of niet in de juiste verpakking aan, dan krijg je geen toegang tot het recyclagepark.**

Doorgaans mag u gratis een hoeveelheid hechtgebonden asbest naar het recyclagepark brengen. Contacteer uw recyclagepark voor meer info.*

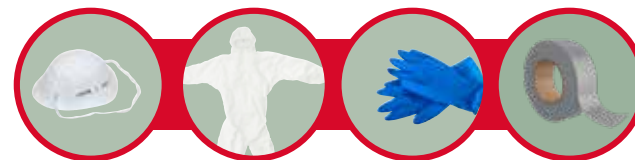
In de IVBO-regio bieden de recyclageparken volgende materialen aan:

ASBESTZAKKEN :

Grote asbestzakken	Middelgrote asbestzakken	Kleine asbestzakken
± 2,2m x 1,2m	± 1,3m x 1,2m	± 0,8m x 1,2m
goed voor 2-3 platen	ideaal voor kleine stukken	ideaal voor kleine stukken, gebruikte PBM en reinigingsdoeken

Heb je grotere stukken? Steek ze in meerdere zakken, die je goed dichtkleeft met stevige tape! Asbestmaterialen zeker niet breken!!

PBM-SET:

PBM's zijn Persoonlijke BeschermingsMiddelen, die je verplicht moet gebruiken bij het verwijderen van asbest. Een set bestaat uit een wegwercoverall mét kap, een FFP-3 stofmasker, een paar afspoelbare handschoenen en een rol stevige tape voor het afplakken van de overall aan polsen en enkels, alsook voor het dichten van alle zakken! (De aangekochte sets kunnen afwijken van de foto's)

IVBO, het Intergemeentelijk samenwerkingsverband voor Vuilverwijdering en -verwerking in Brugge en Ommeland, is al 39 jaar gekend als afvalophaler, maar er is meer dan dat!

IVBO is voor **Brugge, Beernem, Blankenberge, Damme, De Haan, Jabbeke, Oostkamp, Zedelgem en Zuienkerke** één van de voornaamste partners om de klimaatdoelstellingen te halen. IVBO heeft een hoogtechnologische rookgas-zuivering die emissies reduceert tot een niveau, stukken lagere dan de geldende milieunormen. Bovendien behaalden we de Lean & Green Star van VIL door vermindering van CO₂-uitstoot van onze ophaalwagens.

Samen met de inwoners werkt IVBO aan een duurzame toekomst volgens 'de ladder van Lansink', dé standaard op gebied van afvalbeheer in Vlaanderen:

Preventie : Sensibiliserende communicatie rond afvalvermindering

Hergebruik : Voor tuinafval hebben we onze eigen groencompostering die kwaliteitscompost oplevert uit uw tuinafval.

We stimuleren hergebruik van goederen en vragen u nog bruikbaar materiaal niet zomaar weg te gooien, maar binnen te brengen bij onze partners.

Sorteren en Recycleren : En wat u dan toch weggooit, graag bij de juiste afvalsoort. Hoe beter u sorteert, hoe beter we kunnen recycleren, dus zonder al te veel verstorende materialen in het recyclageproces.

Ook de assen uit onze installatie worden hergebruikt in de wegenbouw en het metaal dat overblijft wordt opnieuw gerecycleerd.

Verbranden komt pas op de 4e plaats, maar hier doen we dan wel weer aan thermische recyclage! De warmte van de verbrandingsoven wordt gebruikt om stoom te maken. Daarmee produceren we elektriciteit equivalent aan het stroomverbruik van 79.000 inwoners.

We voorzien ook vele industriële klanten en woonprojecten van warmte via het warmtenet i.p.v. fossiele brandstof.

Storten staat onderaan de ladder en dient zoveel mogelijk vermeden te worden.

Samen werken we aan een duurzame toekomst!

Ontdek op www.ivbo.be/sorteerhulp/asbest hoe je asbest kan herkennen en hoe je asbest zelf correct kan verwijderen of afvoeren.

